

מסורת הש"ס

א) תרומות פ"ד מ"י ב"ג:ג
י'רש"י תרומות פ"ד ה"ז ט' ע"י ירושלמי ערלה פ"ב ה"א, ג) וינחם פד: וי"ק, ד) ושיין תוספות חולין ל"ה ד"ה ספקין
ה) ע"י לקמן פא. ועיקר דברי ר"י במנחות כב., ט) ד"ה לימא.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבי יהודה אומר וכו' ואומר ד"ת דלא אמר ר' יהודה. ע"ן לקמן דף פז ע"ב תוס' ד"ה ה"ה כסרי"ז:

שינויי נוסחאות

א) פלוגתא דר"מ ור"י א"ת פסגתא דתרומות, א"תאם בתוספתא דתרומות פ"ה א"תא, לכן שפיר א"תאף דתניא והגר"י: ב) מפרש"י כאן מוכח דגרסי רדאין אותן, וכמו שאף בזיטן, וז"ה בתש"ס ט"ז (דש"פ), ור' בנז"ל רש"י כ"י ד"ה"ג בתוספתא, ואולם בנז"ל התוספתא שלנו אינו. א"תאף מפר' רש"י בנז"ל ונ"י מוסף רש"י, משמע דמפרש'ה כהנסיא, משפטי רדאין את העלינות, מינו חזק שם שם נמי כתב רדאין אותן, ובכ"ז ויכריז'ה הנזכר'ה רדאין את התחתנות: ג) באיזה ענינו דרסה דברי הכל יעלו, דרסה בעיגול דהיינו פלוגתהיהו, אלא אמר רב פפא דרסה בעיגול ואין יודע היכן דרסה או לצפונה כו' פל"ל (ש"ס), ובי"ה ב"בצ"ג ג' ע"א: ד) ונימנשך דאן חד מינייהו וניקרב (ש"ס), וצ"ק, ובי"ה ברש"י ובד"ר רפ"ס וש"ח: ה) משפטיא (ש"ס): ו' צ"ל וכליל (דפוס ורמיה): ז) צ"ל כאילו הן פורדות (ש"ס): ח) ע"י תוס' קדוש: ט) ונמשך הוה חד פל"ל (שכ"ס), ור' קטיש'ה דר"מ אדרי"מ דהא ר"מ בריה פל"ל (ב"ש): י) צ"ל ואצ"ג (ש"ס): י"ב) לזון תוס' יינמנ'ה אן נמי רדאין א"תאף הוה חד שרדיוהי (ה"פ): י"ג) צ"ל בדאורייתא (ב"ש): ובי"ה בריש שוה'ה פ"ג ותוס' יבמות פ"ג ע"א: יד) והכרי קאמר ד"מ אליבא דר' יהושע פל"ל (ש"ס): טו) צ"ל אלמנ'ה (ב"ש): וז"ה דהתם (ב"ש) הערל התיב כו' פל"ל (ש"ס): י"ז) מושטה התיב נמי מדקדק פל"ל (ב"ש): יח) צ"ל אין (ב"ש): י"ט) נפלו לנת (ב"ש): כ) והיא דחד טעמא חזר (ב"ש): כא) צ"ל שמתערב (ש"ס): כב) צ"ל כדבר (שכ"ס): כג) תרומות (ב"ש): כד) עכורין יעלה פל"ל (ב"ש): כה) חולקין בחולקין שאנין (ד"ח): כו) צ"ל וסבר (ש"ס): כז) צ"ל אפילו למי"ד (ב"ש) מינת עליהם נמחק (ב"ש): כח) צ"ל אי"צ אפילו נפל (ב"ש): כ"ט) צ"ל דר"ה דהדאיה (ב"ש): לא) כנסתים חז"ל (ש"ס): לב) נמנ'ה ב"פ גיד הנשה לא הקשו אלא תימיון, ואולי היה כך בגרסאם (גליון), ויומר נהלא דל"ל לנהיה בש"מ ופריך'ה תהו"ס: ונמו שטא' כנסתין ר' מרדכי ממנ"י ו"ל ומשני בריה חשיבא א"ת בטלה, ומשני התוס' תיפוק ליה יהודה הגיד קבוע ומתירין'ה דלא חשיב תערובת בעלי חיים דחשבי'ה ולא בטלי דפריך ונמשך ונקרב חד מיניהו ונימא כל פריש מרובא פריש ומשני נמשך בתמיה הוה ליה קבוע וכו' קבוע כו', ועיקר'ה חשבו א"ת משום קבוע אלא משום דבעלי חיים לא בטלי כמו דבר שדרכו לימנות. (תוס' חולין ט"ז)

ליקוטים

וה"ל קבוע וכל קבוע במחצה על מחצה דמי. והא דקיימ'ה מדאורייתא דאן בתרי בטלי היינו הויא שמעורב ואינו ניכר האיסור כו' ובדבר חשוב אפי' מעורב לא בטיל ואמר לו קבוע פריש ומשני נמשך בתמיה הוה כו' כדאמר ב"י התערובת גבי תערובת בעלי חיים דחשבי'ה ולא בטלי דפריך ונמשך ונקרב חד מיניהו ונימא כל פריש מרובא פריש ומשני נמשך בתמיה הוה ליה קבוע וכו' קבוע כו', ועיקר'ה חשבו א"ת משום קבוע אלא משום דבעלי חיים לא בטלי כמו דבר שדרכו לימנות. (תוס' חולין ט"ז)

שיטה מקובצת ונמשך חד

שיטה מקובצת ונמשך חד דר' מינייהו וכו'. וא"ת א"תאמין בעל חיים חשיבו ולא בטלי. וי"ל דהייז דוקא כי שקלין סילס או כוסס או ודאי לא יעילי תמשה, אבל אם משך כל אחד מהם בפני עצמו נימא שפיר כל דפריש מרובא קא פריש: הוה ליה קבוע כו'. בפרק גיד הנשה דף ט"ז טקן גיד הנשה (שמתערב) (שמתערב) טס הדיקין דתון משמיו נתון טעם ואם לא טולן אסורין ופריך בגמרא דף ט"ז ט"ט: ומשני לויטנל כדוכא ומשני כדזיז חשיב'ה ולא בטילה, ופריך א"ל למה לו לטעמי הכי תיפוק ליה משום גזיר'ה הנשך קבוע וכו' קבוע נתמנ'ה על מנת שיהיה קבוע וכו' וי"ל דשאי"ה הכי שם חשיבות דבעלי חיים ומתוך כך לא בטעין ידוע ומתוכרי: ר"ם אומר ר"ב אבל בתרומה בושח"י ולא יטענה קציעות מדרבנן אלא לא לעילי דאורייתא ממילא טפי. ועד י"י למר דלעיל מיירי אליבא דנפשיה והכא אליבא דרבנן (תוס' מהר"ם): ד"ה רבי יהודה ב' א"למא דאפילו'ה ל'ה עולה באחד ובאחר. ובתוס' מהר"ם מירך ה"ה דרביה כ"י"ה לזקן לנקמן:

כל הזבחים פרק שמיני וזבחים

כל דבר שיש בו מנין, כל שדרכו לימנות כלל כגון ליטרואות של קציעות שרוב בני אדם אין מוכרין בזמנין אלא דורסין אותם בעיגול ומוכר כל העיגול יחד הואיל ופעמים שמונין הליטרואות לצד למוכרם בזמנין: **ואפילו דרבנן**. במיד' דאיסוריה מדרבנן כגון תרומת קציעות לא

בטיל הואיל ודרכו לימנות כלל כ"ש

בדאורייתא כגון פסולי קרבן דמתני': **ליטרא קציעות**. משקל ליטרא של תאנים יבישות של תרומה שקיעטס באומלם ככלי ששמו מקצוע: **שדרסה ע"פ עיגול**. שם כלי הוא עגול ודורסין בה קציעות ונדבקין זו בזו ונעשין עיגול כעין גבינה: **על פי**. דוקא נקט שגראית לעינים: **ואין יודע**. איזה פי כלי נאסר וככל התחמנות פשטין ה' ליה שאין התרומה מעורבת בהן אלא הפומין לצדם בספק האיסור: **רבי מאיר** ורבי יהודה איבנה אחרן. וכו' שוא בזיטן, וז"ה בתש"ס ט"ז (דש"פ), ור' בנז"ל רש"י כ"י ד"ה"ג בתוספתא, ואולם בנז"ל התוספתא שלנו אינו. א"תאף מפר' רש"י בנז"ל ונ"י מוסף רש"י, משמע דמפרש'ה כהנסיא, משפטי רדאין את העלינות, מינו חזק שם שם נמי כתב רדאין אותן, ובכ"ז ויכריז'ה הנזכר'ה רדאין את התחתנות: ג) באיזה ענינו דרסה דברי הכל יעלו, דרסה בעיגול דהיינו פלוגתהיהו, אלא אמר רב פפא דרסה בעיגול ואין יודע היכן דרסה או לצפונה כו' פל"ל (ש"ס), ובי"ה ב"בצ"ג ג' ע"א: ד) ונימנשך דאן חד מינייהו וניקרב (ש"ס), וצ"ק, ובי"ה ברש"י ובד"ר רפ"ס וש"ח: ה) משפטיא (ש"ס): ו' צ"ל וכליל (דפוס ורמיה): ז) צ"ל כאילו הן פורדות (ש"ס): ח) ע"י תוס' קדוש: ט) ונמשך הוה חד פל"ל (שכ"ס), ור' קטיש'ה דר"מ אדרי"מ דהא ר"מ בריה פל"ל (ב"ש): י) צ"ל ואצ"ג (ש"ס): י"ב) לזון תוס' יינמנ'ה אן נמי רדאין א"תאף הוה חד שרדיוהי (ה"פ): י"ג) צ"ל בדאורייתא (ב"ש): ובי"ה בריש שוה'ה פ"ג ותוס' יבמות פ"ג ע"א: יד) והכרי קאמר ד"מ אליבא דר' יהושע פל"ל (ש"ס): טו) צ"ל אלמנ'ה (ב"ש): וז"ה דהתם (ב"ש) הערל התיב כו' פל"ל (ש"ס): י"ז) מושטה התיב נמי מדקדק פל"ל (ב"ש): יח) צ"ל אין (ב"ש): י"ט) נפלו לנת (ב"ש): כ) והיא דחד טעמא חזר (ב"ש): כא) צ"ל שמתערב (ש"ס): כב) צ"ל כדבר (שכ"ס): כג) תרומות (ב"ש): כד) עכורין יעלה פל"ל (ב"ש): כה) חולקין בחולקין שאנין (ד"ח): כו) צ"ל וסבר (ש"ס): כז) צ"ל אפילו למי"ד (ב"ש) מינת עליהם נמחק (ב"ש): כח) צ"ל אי"צ אפילו נפל (ב"ש): כ"ט) צ"ל דר"ה דהדאיה (ב"ש): לא) כנסתים חז"ל (ש"ס): לב) נמנ'ה ב"פ גיד הנשה לא הקשו אלא תימיון, ואולי היה כך בגרסאם (גליון), ויומר נהלא דל"ל לנהיה בש"מ ופריך'ה תהו"ס: ונמו שטא' כנסתין ר' מרדכי ממנ"י ו"ל ומשני בריה חשיבא א"ת בטלה, ומשני התוס' תיפוק ליה יהודה הגיד קבוע ומתירין'ה דלא חשיב תערובת בעלי חיים דחשבי'ה ולא בטלי דפריך ונמשך ונקרב חד מיניהו ונימא כל פריש מרובא פריש ומשני נמשך בתמיה הוה ליה קבוע וכו' קבוע כו', ועיקר'ה חשבו א"ת משום קבוע אלא משום דבעלי חיים לא בטלי כמו דבר שדרכו לימנות. (תוס' חולין ט"ז)

הפומין אסורין. שהתחמנות שאינן בכלל הספק אין מעלות הפומין: **אפילו יש שם ג' מאות פומין לא יעלו**. דכל שדרכו לימנות לא בטיל: **דרסה בעיגול ואינו יודע** **כאילו מקום כו'**. שדרסה במקום השולים שהכלי רחב והרבה ליטרואות סדורות לרחבו: **דברי הכל יעלו**. הואיל ולימיה לאיסוריה בעיניה שגדרם ונדבק באחרות למעלהלם ומלמטה ומן ההד אין כאן דבר שבזמנין כלל: **ה"ג ונמשך ט'** **חד וחד מיניהו ונקריב כו'**. יטלם אחד אחד ובכל חד וחד נימא מרובא הוא: ופרקינן **נמשך**. בתמיה. משמע יקחם אחד אחד מתוך העדר הא הוה לו האיסור קבוע ועומד ביניהם וקיימא לן כנסהדרין (דף עט.) מוארב לו פרט לזורק אכן לכו דכל

דאורייתא בתאנים ומאינו סתם תרומה דאיירי בצביכורים דתנן במסכת פרה פ' י"א (מ"ג) דיבילה של תרומה שנפלה למי תטאת נטלה ואכלה אם יש כבינה חייב טמאה בין טהורה המים טמאים והאכלה חייב מימה פ"י כשנטלה אדם מיד נטמא גופו מחמת נושא מי תטאת וא"ל להיות האוכלה חייב מימה בסתם תרומה דתרומת פירות דרבנן אף לא נאמר דבתרומת ציכורים מיירי והי"נ ט' מדקדק ר"י מ"ה דשיגול בעיגולין עולה אלא אם עולה אפילו בצביכורים דאורייתא ודומק הוא זה אלא ש לחלק דלענין דומיא דדס הפך דזם השעיר דיליף מינה לקמן ט' דדבר המתערב הוא הוא דלא כדריש התם בזמגילה (דף ג:) אשר לו חומה אע"פ שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן וכן צריך לחלק נגמי לעילן כמו שפירשתי לעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס"א. ד"ה מאי): **והתחתנות מעצות את העלינות**. אע"פ שאינן בספק דימוע הקילו בתרומת פירות דרבנן והא דתנן במס' תרומות פפ"ד (מ"ט) תאנה לבנה שנפלה לתוך לבנות ושחורות לבנות אסורות השחורות מותרות ואין השחורות מעלות את הלבנות לא דמי דהתם אינן ה' השחורות ראיות להיות בספק דימוע שעלוטם השחורות ייכרות מתוך לבנות: **רבי יהודה אומר ב'**. וא"ת לר' יהודה מאי אימיא דבר שבזמנין אפילו כל מילי אסור בכל שהוא דהא שמע'י ליה לר' יהודה לקמן בפירקין (דף ע"ח.) דמין בזמניו לא בטיל ובסיפא נמי דקמתי דברי הכל לרבי יהודה יעלו אמאי יעלו וכן לקמן דנקט ר"י רימוני דזן אפילו כל מילי נמי וכן צפ' הנזקין (גיטין ד:) נפלו ט' ונתפלעזו בשוגג יעלו דברי רבי יהודה אמאי והא מין בזמניו לא בטיל לר' יהודה ועוד תנן צפ' נוטל (שבת קמ"א:) רבי יהודה אומר מעלין את המדומע באחד ומאה * ואומר ר"ת דלא א"ר יהודה מין בזמניו בכל שהוא אלא בזכר לה דומיא דדס הפך דזם השעיר דיליף מינה לקמן ט' דדבר המתערב הוא הוא דלא דלמרי' בסוף ב"ב'ה (דף נ"א:) דחטיין בחטיין לא בטיל לר' יהודה בקמח מיירי דהוי דבר המתערב תדע דגבי חטיין בשעורין קאמר התם דבטל משום דהוי מין בשאינו מינו ואמאי הא מינכרי מהדדי אלא ודאי בקמח מיירי ולא גרסי' בגיטין נפלו לגת ונתפלעזו אלא נפלו ונתפלעזו דלא מיירי בלת אלא ביצב ובענין זה מפרש ר"ת הא דא"ר יוחנן בסוף ע"ו (דף ע"ג:) צ' כוסות אחד של חולין ואחד של תרומה שזוגן וערבן זה בזה סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומצטלו וקשיא ליה כיון דתרומה עולה בא' ומאה א"כ מינו נמי יסייע לשאינו מינו לבטל לתרומה אלא ש"מ דבזמניו במשהו והא דא"ר יוחנן התם (דף ע"ג:) דכל איסורין שבתורה בזמניו בנותן טעם חוץ מטבל ויין נסך ולא חשיב תרומה משום דבכלל טבל היא ט' דכיון דבחד טעמא הוא דמפרש התם טעמא דטבל דכהיתרו כך איסורו דחטיה אחת פוטרת את הכרי והא דתין תרומה כעלייתה כך איסורה ובכל דוכתא דתרומה עולה באחד ומאה דבזכר יצב ובענין דהיינו החולין שאינן טבל שתי מנחות שלא נקמזו דלא מצטלי ליה שייטם לביצבל דמקומינן התם כר' יהודה במנחות סולת א"ר שמוע'ה א"א (גמרי דבבר ט"ב) ל' ולא במאפה תנור ומחצת ומרחשת והיא דנבילה בשחוטת דהקומץ רבה (ש"ס כ"ג.) בשנימוחה. וה"ר יוס טוב מפלננ"י הקשה לר"ת מההיא דפסחים (דף טו.) דחבית של תרומה שנשברה בגת העליונה והתחתונה חולין טמאין דלמרי' התם (דף כ"ה.) דאם נפלה לך חולין דברי הכל תרד ומטמא אלמא דאפי' לא עולה באחד ומאה וגראה שכמו כן היה יכול להקשות מההיא דשארור של חולין ושל תרומה שנפלו בעיסה דאין לה מתערב יותר ממנו ועוד תניא במסכת תרומה ט' בתוספתא פרק סאה תרומה לוג י"ן ללול שנפל לתוך ק' לוגין עכורין ט' וחזר בו ר"ת דודאי אין חילוק בין ל' ליבש ויתירך דהא דתרומה עולה בא' ומאה נפלה לתוך חולין מתוקנין דאי אפשר למצטל דהיינו חולין להיות בטבל דהקומץ רבה (דף כ"ג.) בטר מצטל אולינן והוי מין בזמניו וההיא דפסחים (דף כ"ה.) ל"ק ט'למ"ד בטר בטל אולינן דמשקין לכי סריחו אינן שם משקין עליהן ולא אפשר לה לתרומה שחיעשה חולין וא"ת וטבל בזמניו שמשכה לה הא א"ל למצטל דהיינו החולין שאינן טבל וי"ל שנפל טבל טבול לתרומה בטבל שאינו טבול לתרומה דהוי מין בזמניו כיון דשם טבל עליהם ט' על שיהיה א"נ טבל שראה פני הבית בטבל שלא ראה פני הבית א"נ ט' נפל לתוך חולין מתוקנין ובעודה לתרומה ציד צעלים דאפשר לאתשולי עלה והשתא דלמתינן להכי איכא לאוקומי ההיא דצ' כוסות בחולין מתוקנין וכגון דתרומה ציד צעלים וההיא דפסחים בתרומה ציד כהן ועוד וי"ל למירוח קמא כר"ס ט' ההיא דפסחים (דף כ"ה.) כר' חייא דאית ליה לר' יהודה נבלה ושחוטת בטלות זו בזו ולהכי חשיב התם מין בשאינו מינו לענין במשהו אע"פ שחשובין מין בזמניו לענין אחד ומאה דלא כגי להו צפ' אבל רבי יוחנן דלא כרבי חייא דה"ג מוכח דהקומץ רבה (מנחות כ"ג.) דלאו כ"ע אית להו דר' חייא וההיא משנה דאין דם מצטל דם פירש בקונטרס דהקומץ רבה (ג"ס ט"ז) לרב חסדא דאזיל בטר מצטל הויא דלא כרבי חייא ואפילו לרבי תינא דאזיל בטר בטל נראה דאיכא טובא ההיא דאין רוק מצטל רוק ואין מי רגלים מצטל מי רגלים לקמן בפירקין

ע"ג.

ר"מ אומר רבי אֵלִיעֶזֶר אומר ב'. תימה לר"ל דאמר לעיל גבי חזילי תלתן לר"מ כל שדרכו קשיא ט' דר"מ גופיה קסבר דליטרא קציעות בטלה דאע"ג א' הא דהויא כל שדרכו מיהו צפ' הערל (יצמות פ"א.) משמע דלא אחר ר"ל כל שדרכו מקדש אלא תרומה דאורייתא אבל בתרומה בזמן הזה דהיא מדרבנן לא וא"ת אם תרומה בזמן הזה דרבנן א"כ בטלה קדושת הארץ א"כ כלאי הכרס נמי דרבנן ואמאי תני כל שדרכו וי"ל דכלאי הכרס הוא חד דרבנן דאם לא בטלה קדושת הארץ היה דאוריית' אבל הכא תמתי דרבנן חד דבטלה קדושת הארץ ועוד דתרומת תאנים מדרבנן דלא מיחייב מדאורייתא אלא דגן מירוש ויהי א"נ ט' דלעיל הכי פירושו שהיה ר"מ אומר כל שדרכו לימנות מקדש מדאורייתא ט' וכיון דבדאורייתא כל שדרכו מקדש דין היה שיקדש בדרבנן את שדרכו כגון חזילי תלתן של כלאי הכרס א"נ כלאי הכרס כיון שיש בהן איסור הנאה אע"י דבטלה קדושת הארץ חמור כמו מדאורייתא וא"ת ובפ"ק דמגילה (דף י.) היכי צעי למימר דקסבר ר"א קדושה ראשונה קידשה לשעתה וקידשה לעמיד לכל ועוד דברי יהושע גופיה קאמר התם בדיניא דהכי אלתא קסבר לא בטלה קדושת הארץ והיכי ט' לרבי

יהושע דליטרא קציעות בטלה לר"ל והיינו יכולין לפרש דלר' יהושע קדושת הארץ לא בטלה ומ"מ ליטרא קציעות עולה משום דתרומת תאנים דרבנן דמטעם זה הקילו בה לומר שהתחמנות מעלות את העלינות ואע"פ שלא נמערבו בכל העיגול והא דמשמע בפרק הערל (יצמות פ"א.) לר"ל דאי תרומה בזמן הזה דאורייתא לא היה עיגול בעיגולין עולה דקאמר ר"ל והלא אפי שונה עיגול שעיגולין עולה אלא ט' תרומה דרבנן ואיזה הוכחה היא והלא ר' יהושע סבר מקריבין אע"פ שאין בית דקדושת הבית לא בטלה וכ"ש קדושת הארץ ואפי' הכי סובר דעיגול עולה ובטל ויש לומר דר' יהושע יסבור דלא מקדש אלא ו' דברים ור"מ דסבר כל שדרכו לא סבר כוותיה בזה א"נ י"ל בדוקח התם ט' פרק הערל (מ"ט) ה"ג היינו בתרומת ציכורים דהוי דביילה של תרומה שנפלה למי תטאת נטלה ואכלה אם יש כבינה חייב טמאה בין טהורה המים טמאים והאכלה חייב מימה פ"י כשנטלה אדם מיד נטמא גופו מחמת נושא מי תטאת וא"ל להיות האוכלה חייב מימה בסתם תרומה דתרומת פירות דרבנן אף לא נאמר דבתרומת ציכורים מיירי והי"נ ט' מדקדק ר"י מ"ה דשיגול בעיגולין עולה אלא אם עולה אפילו בצביכורים דאורייתא ודומק הוא זה אלא ש לחלק דלענין דומיא דדס הפך דזם השעיר דיליף מינה לקמן ט' דדבר המתערב הוא הוא דלא כדריש התם בזמגילה (דף ג:) אשר לו חומה אע"פ שאין לו עכשיו והיה לו קודם לכן וכן צריך לחלק נגמי לעילן כמו שפירשתי לעיל בפרק קדשי קדשים (דף ס"א. ד"ה מאי): **והתחתנות מעצות את העלינות**. אע"פ שאינן בספק דימוע הקילו בתרומת פירות דרבנן והא דתנן במס' תרומות פפ"ד (מ"ט) תאנה לבנה שנפלה לתוך לבנות ושחורות לבנות אסורות השחורות מותרות ואין השחורות מעלות את הלבנות לא דמי דהתם אינן ה' השחורות ראיות להיות בספק דימוע שעלוטם השחורות ייכרות מתוך לבנות: **רבי יהודה אומר ב'**. וא"ת לר' יהודה מאי אימיא דבר שבזמנין אפילו כל מילי אסור בכל שהוא דהא שמע'י ליה לר' יהודה לקמן בפירקין (דף ע"ח.) דמין בזמניו לא בטיל ובסיפא נמי דקמתי דברי הכל לרבי יהודה יעלו אמאי יעלו וכן לקמן דנקט ר"י רימוני דזן אפילו כל מילי נמי וכן צפ' הנזקין (גיטין ד:) נפלו ט' ונתפלעזו בשוגג יעלו דברי רבי יהודה אמאי והא מין בזמניו לא בטיל לר' יהודה ועוד תנן צפ' נוטל (שבת קמ"א:) רבי יהודה אומר מעלין את המדומע באחד ומאה * ואומר ר"ת דלא א"ר יהודה מין בזמניו בכל שהוא אלא בזכר לה דומיא דדס הפך דזם השעיר דיליף מינה לקמן ט' דדבר המתערב הוא הוא דלא דלמרי' בסוף ב"ב'ה (דף נ"א:) דחטיין בחטיין לא בטיל לר' יהודה בקמח מיירי דהוי דבר המתערב תדע דגבי חטיין בשעורין קאמר התם דבטל משום דהוי מין בשאינו מינו ואמאי הא מינכרי מהדדי אלא ודאי בקמח מיירי ולא גרסי' בגיטין נפלו לגת ונתפלעזו אלא נפלו ונתפלעזו דלא מיירי בלת אלא ביצב ובענין זה מפרש ר"ת הא דא"ר יוחנן בסוף ע"ו (דף ע"ג:) צ' כוסות אחד של חולין ואחד של תרומה שזוגן וערבן זה בזה סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומצטלו וקשיא ליה כיון דתרומה עולה בא' ומאה א"כ מינו נמי יסייע לשאינו מינו לבטל לתרומה אלא ש"מ דבזמניו במשהו והא דא"ר יוחנן התם (דף ע"ג:) דכל איסורין שבתורה בזמניו בנותן טעם חוץ מטבל ויין נסך ולא חשיב תרומה משום דבכלל טבל היא ט' דכיון דבחד טעמא הוא דמפרש התם טעמא דטבל דכהיתרו כך איסורו דחטיה אחת פוטרת את הכרי והא דתין תרומה כעלייתה כך איסורה ובכל דוכתא דתרומה עולה באחד ומאה דבזכר יצב ובענין דהיינו החולין שאינן טבל שתי מנחות שלא נקמזו דלא מצטלי ליה שייטם לביצבל דמקומינן התם כר' יהודה במנחות סולת א"ר שמוע'ה א"א (גמרי דבבר ט"ב) ל' ולא במאפה תנור ומחצת ומרחשת והיא דנבילה בשחוטת דהקומץ רבה (ש"ס כ"ג.) בשנימוחה. וה"ר יוס טוב מפלננ"י הקשה לר"ת מההיא דפסחים (דף טו.) דחבית של תרומה שנשברה בגת העליונה והתחתונה חולין טמאין דלמרי' התם (דף כ"ה.) דאם נפלה לך חולין דברי הכל תרד ומטמא אלמא דאפי' לא עולה באחד ומאה וגראה שכמו כן היה יכול להקשות מההיא דשארור של חולין ושל תרומה שנפלו בעיסה דאין לה מתערב יותר ממנו ועוד תניא במסכת תרומה ט' בתוספתא פרק סאה תרומה לוג י"ן ללול שנפל לתוך ק' לוגין עכורין ט' וחזר בו ר"ת דודאי אין חילוק בין ל' ליבש ויתירך דהא דתרומה עולה בא' ומאה נפלה לתוך חולין מתוקנין דאי אפשר למצטל דהיינו חולין להיות בטבל דהקומץ רבה (דף כ"ג.) בטר מצטל אולינן והוי מין בזמניו וההיא דפסחים (דף כ"ה.) ל"ק ט'למ"ד בטר בטל אולינן דמשקין לכי סריחו אינן שם משקין עליהן ולא אפשר לה לתרומה שחיעשה חולין וא"ת וטבל בזמניו שמשכה לה הא א"ל למצטל דהיינו החולין שאינן טבל וי"ל שנפל טבל טבול לתרומה בטבל שאינו טבול לתרומה דהוי מין בזמניו כיון דשם טבל עליהם ט' על שיהיה א"נ טבל שראה פני הבית בטבל שלא ראה פני הבית א"נ ט' נפל לתוך חולין מתוקנין ובעודה לתרומה ציד צעלים דאפשר לאתשולי עלה והשתא דלמתינן להכי איכא לאוקומי ההיא דצ' כוסות בחולין מתוקנין וכגון דתרומה ציד צעלים וההיא דפסחים בתרומה ציד כהן ועוד וי"ל למירוח קמא כר"ס ט' ההיא דפסחים (דף כ"ה.) כר' חייא דאית ליה לר' יהודה נבלה ושחוטת בטלות זו בזו ולהכי חשיב התם מין בשאינו מינו לענין במשהו אע"פ שחשובין מין בזמניו לענין אחד ומאה דלא כגי להו צפ' אבל רבי יוחנן דלא כרבי חייא דה"ג מוכח דהקומץ רבה (מנחות כ"ג.) דלאו כ"ע אית להו דר' חייא וההיא משנה דאין דם מצטל דם פירש בקונטרס דהקומץ רבה (ג"ס ט"ז) לרב חסדא דאזיל בטר מצטל הויא דלא כרבי חייא ואפילו לרבי תינא דאזיל בטר בטל נראה דאיכא טובא ההיא דאין רוק מצטל רוק ואין מי רגלים מצטל מי רגלים לקמן בפירקין

י"ג א מ"י פרק י"ד מהלכות תרומות הלכה ו': יד ב מ"י ט"ז הלכה ו': ב"ז ג מ"י פ"י מהל' פסחים הל"א ופס"י מהל' תאכלות אסורות הל"ז טו"ש"ע י"ד טימן קי סעיף א':

מוסף רש"י

אפילו בדרבנן. אפילו במיד' דרבנן כגון ליטרא קציעות דאיירי בתרומת פירות דרבנן: ליטרא קציעות. תאנים שנתכבשו בשדה וקצטן במקצוע, והוא שם כלי העשוי לקץ ומתכתיב בו טוקאי' התאנים ואחר כך דורסין אותם בכלי עגול וכן נדבקין יחד ונעשין בגביהו והוא קרקע עגולי דעילה ובצפון למוכרין מפירין בגמריהם ומזקין במשקל ליטרא (ביצה ג.) קציעות. מקצוע. כלי (שמינית) ושטוקין זו הגרונות, ועל שם כלי קרי לה קציעות במה דוקמן (חומות ד:) שדרסה על פי עיגול. ע"פ שם ששמו עגול שבו עשין העגולין: ואינו יודע באיזו עיגול. אלא יודע ששם פיו הוא וזה תמוז: ר' מאיר אומר. כן מחלקו ר' אליעזר ור' יהושע דבב'ו, ור' אליעזר אומר אע"פ שאין ליטרות תחמנות בספק דמנ', משטרפות תחמנות אל הסומין של כל טעוליס טל' (ביצה ג.) רדאין אותן כאילו הן פרידות. אם אין כלן מלח פומין של היתר שיהא כהן כדי להעלות פי האיסור בלחד ומאה, רואין כאילו ליטרות של כל הסומין פורדות מעל הסומין ומשרבות בשל שולים ומלחא סולס בספק הדמעות ומלטרפות תחמנות תלעולות את ליטרא שעל הפה, דהואיל ותרומת פירות דרבנן מקילס בהעלאתם: אם יש מאה פומיין. של היתר לכל פומין של איסור: יעלו. מעלין אותן בלחד ומאה: ואם לאו הפומיין אסורין. ואין השולים מעלין לבטל הסומין. הואיל ואין בספק הדמעות: ר' יהודה אומר. לא כן מחלקו ר' אליעזר ור' יהושע, אלא כן מחלקו ר"א אומר כו': אפילו יש שם שלש מאות פומיין. וכן בכלל הספק: לא יעלו. אין מעלין את היתר, הואיל ופומי היתר דבר שיש בו מנין הוא לא טעלי ואפילו דרבנן: דרסה בעגול כו'. דעשוי אין נכרות, שיהי דמקובות ואינו יודע היכן הוא אם מצטוט של עגול או בדמיון. הואיל והשתא לאו תנ מנין הוא לא מנכחה דברי הכל יעלו, ומנא דלעיל ר' יהודה ואליבא דר' יהושע היא (ט' ט' ט):

נוסחאות רש"י בת"י

אפילו במיזו דרבנן. כגון תרומת פירות האלין לא טעלי: ליטרא קציעות. משקל ליטרא: קציעות. תאנים שנתכבשו בשדה ואחר כך דורסין אותן בכלי עגול ושמו עגול: על פי עשול דוקא נקט על פי תחמנות בספק האסור אלא הסומין בלבד: ר' מאיר ור' יהודה פליגי אליבא דר' אליעזר ור' יהושע: רואין אותן פלט ט' פירות. גרסינן בתוספתא. לומר. אע"פ שאין התחמנות בספק האיסור מלטרפות הן לעלינות לק"ה ליטראות לבטל את האיסור דמקליקין בציטל תרומת פירות דרבנן: פלוט טן פירות. כל הליטרואות והתחמנות מערבות עם העלינות: ר' יהושע אומר. אין התחמנות מלטרפות תלעולות האיסור שהי אין בספק האיסור אלא הסומין ואם ין בזמנין כדי לבטל יטעלו ואם לאו הסומין אסורין: אפילו יש שם כו'. דקסבר כל שדרכו לימנות אינו בטל והסומין דרכין לימנות במה פומי כלים י: בלזוט מקוט עגולא דאין האיסור בעין ואין חשבת לימנות הילכך טעלי: ומשור. משמע מתוך העדר התעורר ימשוך אחד ויקריטיו ואחריו אחד וכן טעלי: (ל"ב) ומשוך חד חד וקריטיו. יטלם אחד אחד ובכל חד נימא מרובא הוא: ופריקין נמשוך. בתמיה, הא היו ליה האיסור קבוע ועומד. חד חד מינייהו גרסי':

גיד הנשה דף ט"ז טקן גיד הנשה (שמתערב) (שמתערב) טס הדיקין דתון משמיו נתון טעם ואם לא טולן אסורין ופריך בגמרא דף ט"ז ט"ט: ומשני לויטנל כדוכא ומשני כדזיז חשיב'ה ולא בטילה, ופריך א"ל למה לו לטעמי הכי תיפוק ליה משום גזיר'ה הנשך קבוע וכו' קבוע נתמנ'ה על מנת שיהיה קבוע וכו' וי"ל דשאי"ה הכי שם חשיבות דבעלי חיים ומתוך כך לא בטעין ידוע ומתוכרי: ר"ם אומר ר"ב אבל בתרומה בושח"י ולא יטענה קציעות מדרבנן אלא לא לעילי דאורייתא ממילא טפי. ועד י"י למר דלעיל מיירי אליבא דנפשיה והכא אליבא דרבנן (תוס' מהר"ם): ד"ה רבי יהודה ב' א"למא דאפילו'ה ל'ה עולה באחד ובאחר. ובתוס' מהר"ם מירך ה"ה דרביה כ"י"ה לזקן לנקמן: